

DAN DREŽNIŠKE KOZE

Petek, 24.2.2023
Dom Andreja Manfrede
Gregorčičeva ulica 20, 5222 Kobarid

BARVE DLAKE IN VZORCI PRI DREŽNIŠKI KOZI

Simon Horvat¹, Tim Goričan¹, Dominik Pečovnik¹, Minja Zorc¹,
Danijela Bojkovski¹, Metka Žan¹, Domen Drašler¹, Polonca Zajc¹,
Neža Pogorevc¹, Mojca Simčič¹, Phillip Sponenberg²

¹*Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko*

²*Virginia Tech, VA-MD College of Veterinary Medicine, ZDA*

- *Javna služba nalog genske banke v živinoreji*
- PROJEKT ARRS J4 - 1768 - OGROŽENE PASME DROBNICE
- PROGRAMSKA P4-0220 PRIMERJALNA GENOMIKA IN GENOMSKA BIODIVERZITETA

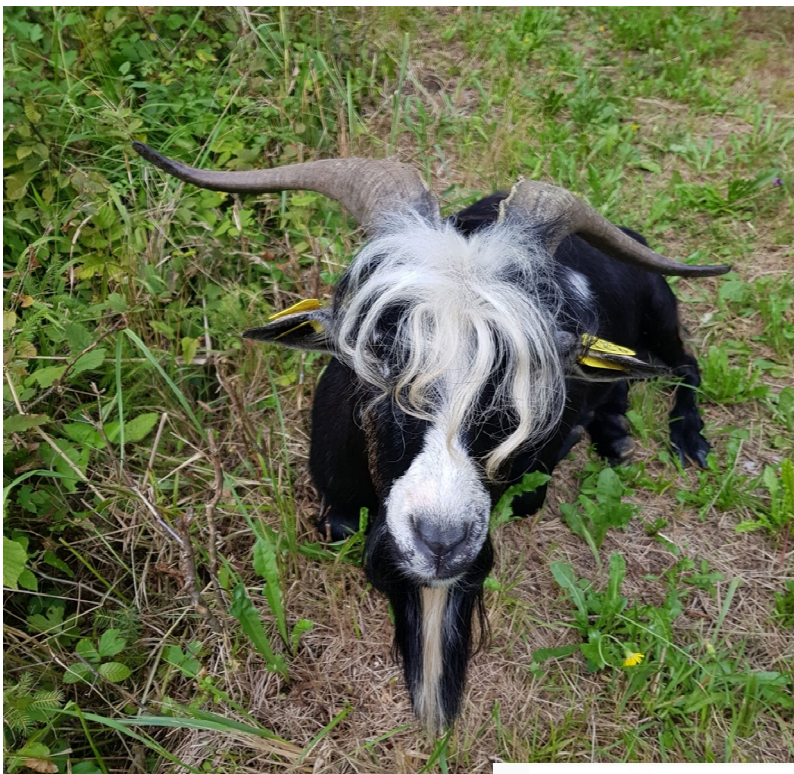

Dnevni meni

- **Barva dlake**

- **Barvni vzorci**

- **Brošura za rejce**

Čin, čin, čin Drežnica, kje so kozice?

*Čin, čin, čin Drežnica, kje so kozice?
Gori na skalici, kjer ni vodice.*

POMEN BARVE DLAKE IN VZORCEV

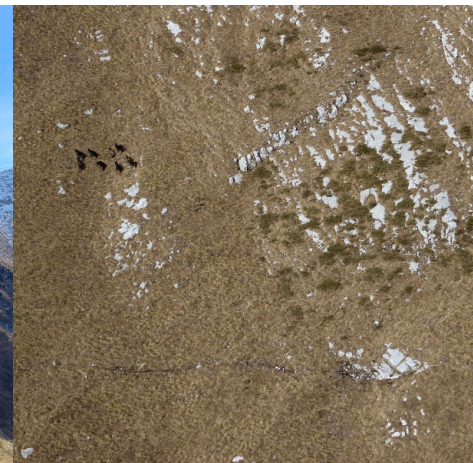
- BIOLOŠKI

- Mimikrija (kamuflača),
- Komunikacija, spolna selekcija
- Uravnavanje fizioloških procesov
 - *(npr. toplotni regulaciji in zaščiti proti UV)*

- PRAKTIČNI za rejce

- Opazovanje na visokogorski paši
 - (hitrejše odkrivanje)
- Identiteta pasme, rejski program
- Kulturna dediščina

NAMEN - POVOD

- ***Namen:***

- Analiza barve in barvnih vzorcev dlake v skladu z mednarodno literaturo
- Predlog priporočil za standardizirano terminologijo
- Preveriti, če je variabilnost v barvi dlake in vzorcih -> »nečistost« drežniške pasme?

- ***Delovna hipoteza:***

- Drežniška koza ni bila izpostavljena intenzivni odbiri na barvo, zato pričakujemo veliko variabilnost

MOJI ZAČETKI 2014-15 – ISTI BARVNI VZORCI – REJCI IMAJO RAZLIČNA IMENA

IMENA IMAJO RAZLIČNA IMENA

ODBIRA IN SPREJEM V RODOVNIK

ZAVOD: _____ KONTROLOR: _____
IME ZAVODA IME IN PRIMEK ali ŠIFRA

KMG-MID GOSPODARSTVA: _____

REJEC: NADA UŠIČ, ALOJZ BERGINC, TINE CUDER NASLOV: _____
IME IN PRIMEK ULICA IN HIŠNA ŠT.

POŠTA: _____ TELEFON: _____
POŠTNA ŠT. IN KRAJ

1-OVCE 2-KOZE (obkroži) DATUM ODBIRE: 6.2.14

Zap št.	Rodovniška številka	Ime/ SIŠ/ Opombe	Datum rojstva	Spol	Pas-ma	Mati rodovniška št	Oče rodovniška št	Genska banka
1	611283	VAJASATA						
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8		ALOJZ BERGINC						
9	611139	BAJSA						
10								
11		TINE CUDER						
12								
13	598579	BAJSA				ROZICA (pomni odca)		
14						(rumeno)		
15						MARKO - pol kozarop		
16								
17	MARUŠA RUREVA					od EDIJA		
18	699507							
19								
20	TISA							
	611254							

PODPIS REJCA: _____ PODPIS KONTROLORJA: _____

ISTI BARVA – RAZLIČNA IMENA

ODBIRA IN SPREJEM V RODOVNIK

ZAVOD: _____ KONTROLOR: _____
IME ZAVODA IME IN PRIMEK ali ŠIFRA

KMG-MID GOSPODARSTVA: _____

REJEC: NADA UŠIČ, ALOJZ BERGINC, TINE CUDER NASLOV: _____
IME IN PRIMEK ULICA IN HIŠNA ŠT.

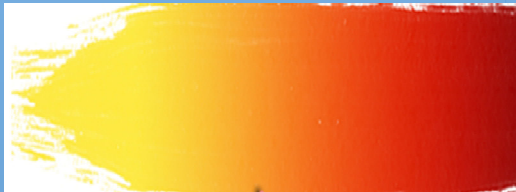
POŠTA: _____ TELEFON: _____
POŠTNA ŠT. IN KRAJ

1-OVCE 2-KOZE (obkroži) DATUM ODBIRE: 6.2.14

Zap št.	Rodovniška številka	Ime/ SIŠ/ Opombe	Datum rojstva	Spol	Pas-ma	Mati rodovniška št	Oče rodovniška št	Genska banka
1	611283	VAJASATA						
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9	611139	BAJSA						
10								
11								
12								
13	598579	BAJSA				ROZICA (pomni odca)		
14						(rumeno)		
15						MARKO - pol kozarop		
16								
17								
18								
19								
20								

PODPIS REJCA: _____ PODPIS KONTROLORJA: _____

1. BARVE DLAKE – tipi pigmenta

	Paleta barv	Število živali	%
<i>TEMEN pigment</i> (Črna, rjava)		264	70
Oba pigmenta		73	19
<i>SVETEL pigment</i> (belkasta, rumena, zlata, oranžna, rdeča,		40	11
SKUPAJ ŽIVALI:		377	

1. BARVE DLAKE – tipi pigmenta

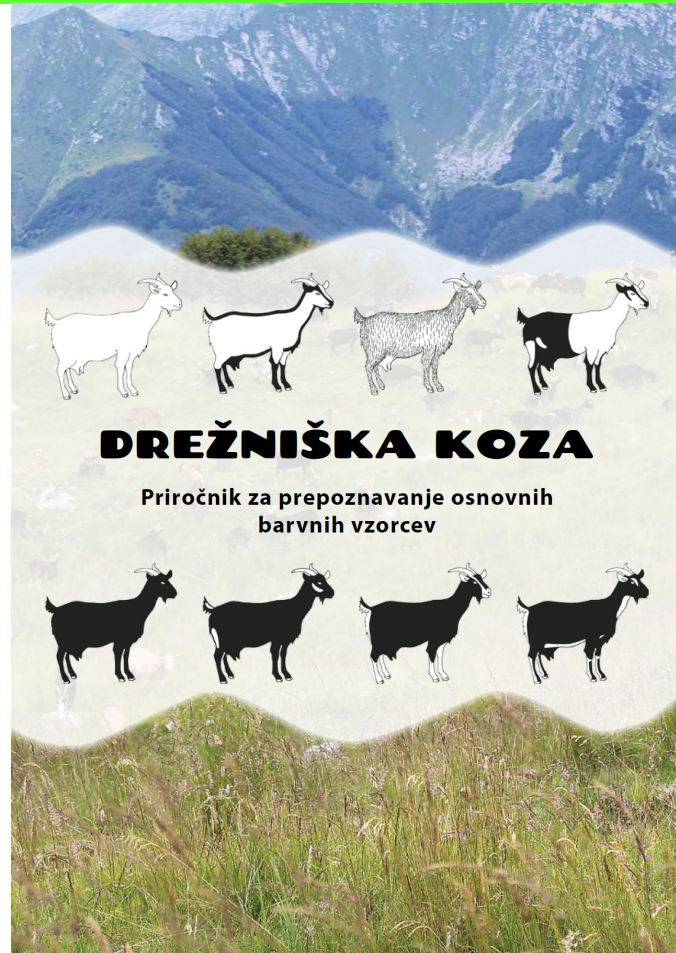
TEMEN pigment
(Črna, rjava)

SVETEL pigment
(belkasta, rumena,
zlata, oranžna, rdeča,

2. BARVNI VZORCI – osnovni - dedni

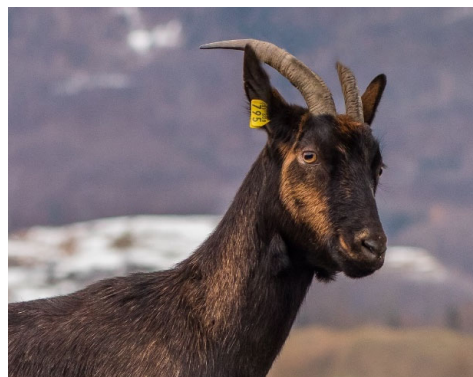

Prof. dr. Simon HORVAT - Dan drežniške koze , Kobarid
24.03.2023

ČRNA

GAMSASTA

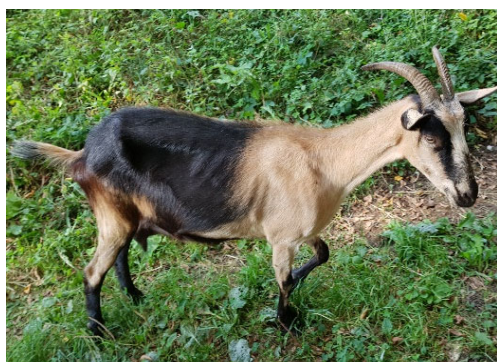
RIBASTA

RUMENA

GOLOBATA

PORTASTA

SAJASTA

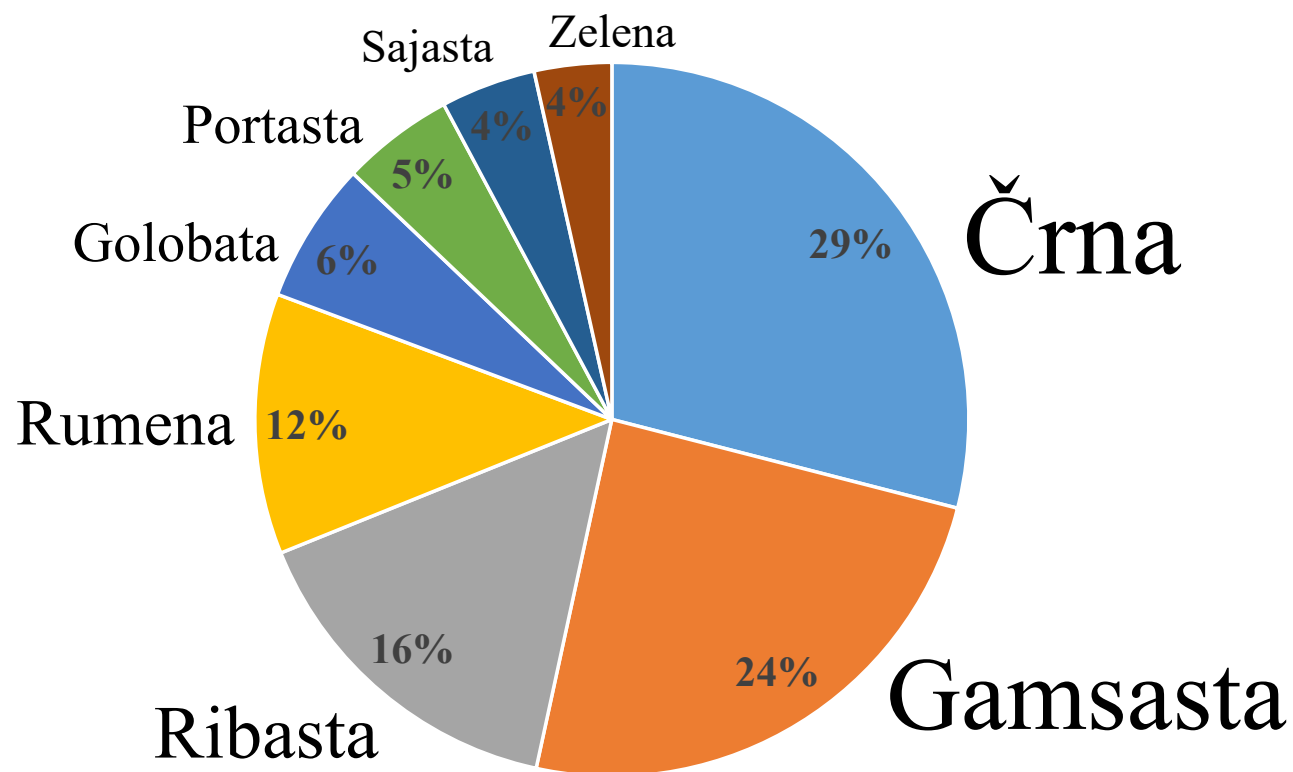

ZELENA

+ ~11% mešanih vzorcev

2. BARVNI VZORCI

2. BARVNI VZORCI – primer iz brošure

DREŽNIŠKA KOZA

Osnovni barvni vzorci

ANGLEŠKI TERMIN	PREVOD	PREDLOG SLOVENSKEGA IMENA	OPIS
Peacock	Pav	GOLOBATA , <i>golobasta, rjavo črna, glebuš</i>	<i>Sprednja polovica je svetle barve, zadnja polovica temne barve; spodnji del nog temen; značilna je temna polkrožna lisa pod očmi, temne lise so lahko tudi nad očmi, rep je navadno svetel, svetli uhlji, svetle lise se lahko pojavijo tudi na stegnu, mečih in stranskem zadnjem delu trebuha.</i>

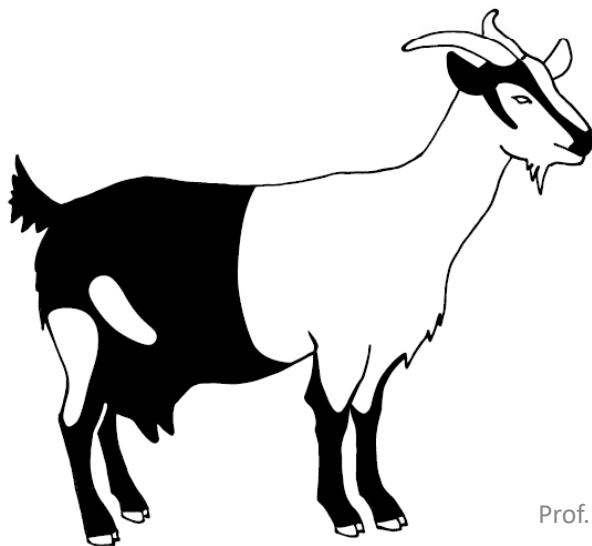

Foto: Simon Horvat

2. BARVNI VZORCI

DREŽNIŠKA KOZA

Osnovni barvni vzorci

ANGLEŠKI TERMIN	PREVOD	PREDLOG SLOVENSKEGA IMENA	OPIS
<i>White or tan</i>	<i>Belkast ali obarvan</i>	RUMENA , vajsasta, bajsasta, belkasta, bela, kremasta, <u>barbeš, menca, mokica</u>	<i>Večinoma enotno svetle barve, od umazano bele, kremaste, rumene, oranžne, do zlate barve, včasih s temnejšimi plečeti in predelom lic.</i>

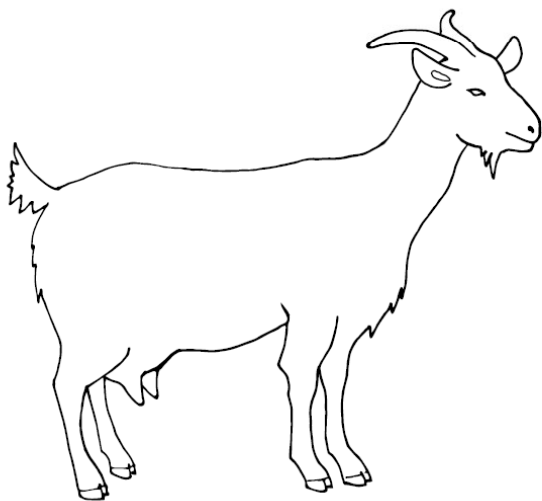

Foto: Simon Horvat

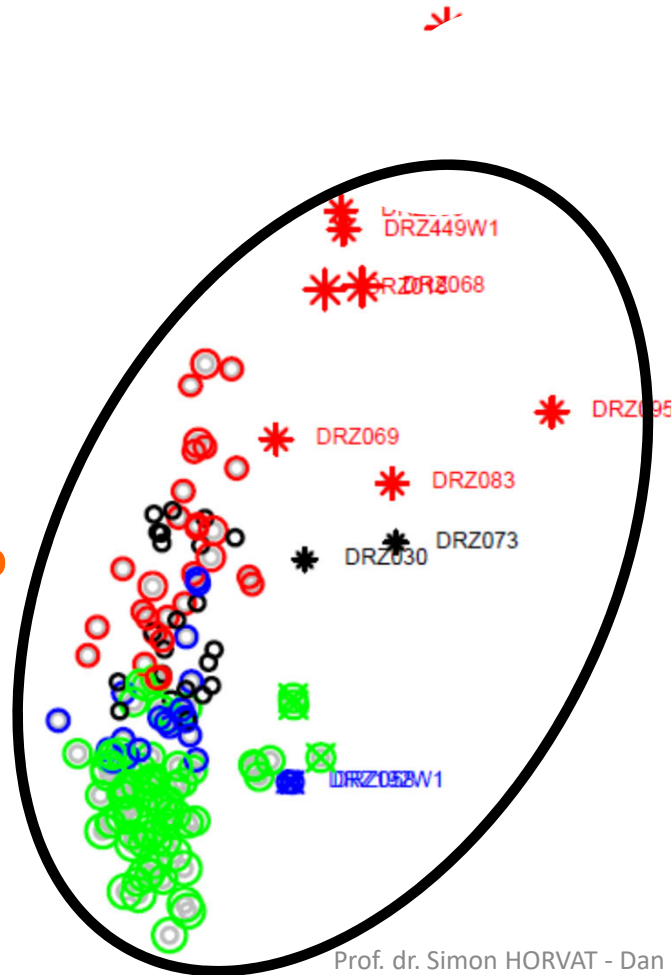
KVIZ – katera sta barvna vzorca spodaj?

GENETSKI TEST

RAZLIČNE BARVE – PRIPADNOST PASMI

DREŽNIŠKE KOZE
Tvorijo svojo
genetsko skupino
NE GLEDE NA
BARVO DLAKE

„Bohinjska koza“
Križanka * DRZ466W0

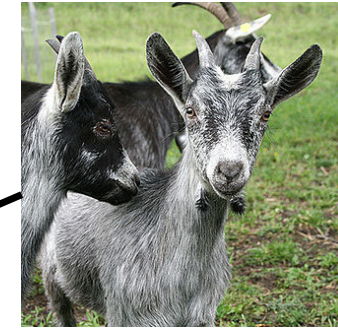
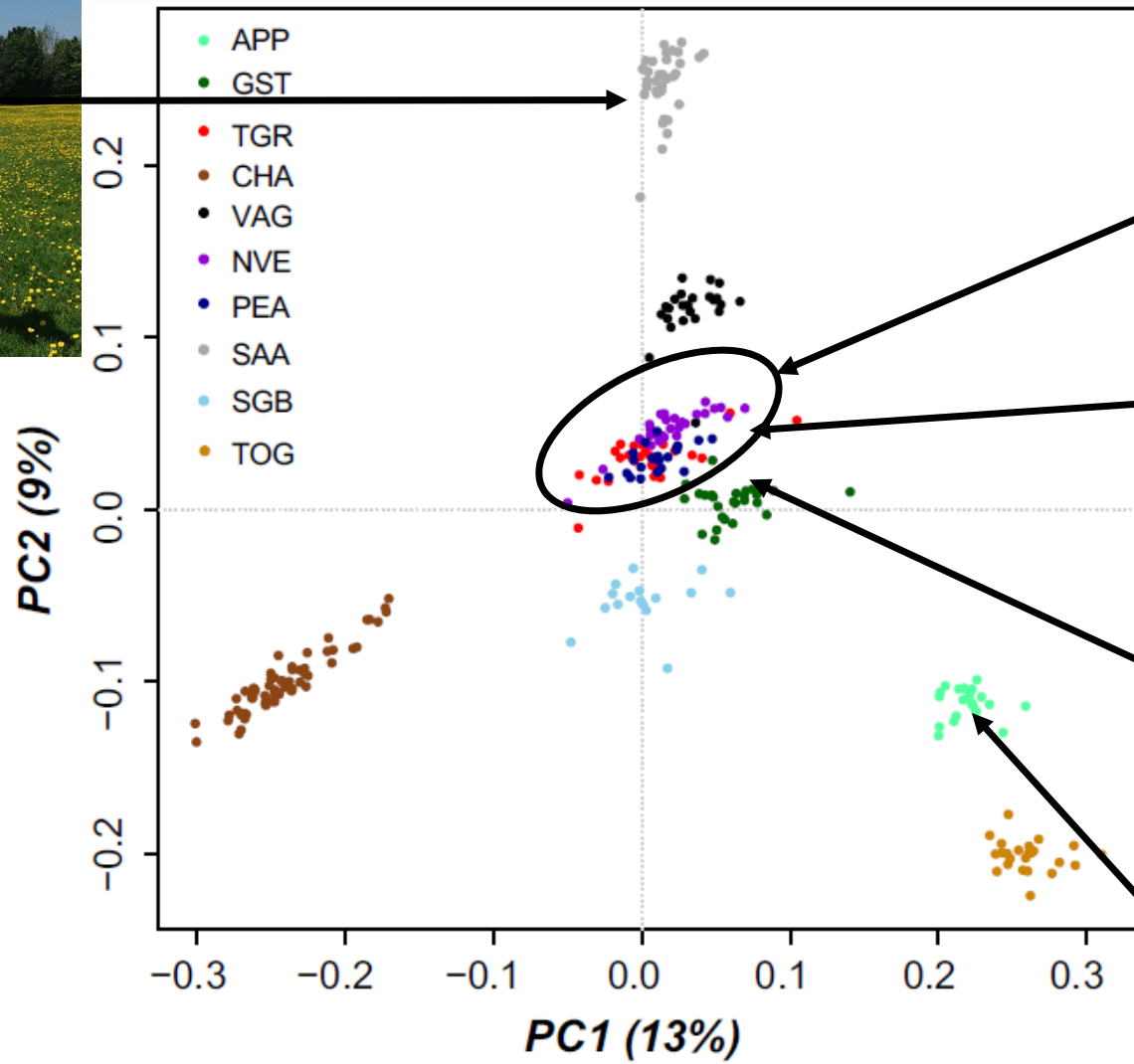
„Drežniška s primesmi
3,4% Sanska
3,2% Srnasta

Vir: Neža Pogorevc – doktorska disertacija

SAANEN

**BARVA sama
NE POVE
VELIKO
O GENETSKI
SORODNOSTI
!**

TESSIN
GREY

NERA
VERZASCA

PEACOCK

APPENZELL

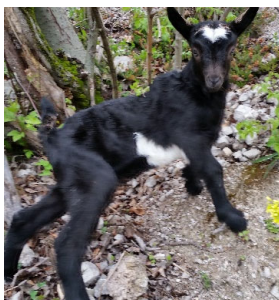

SKLEPI

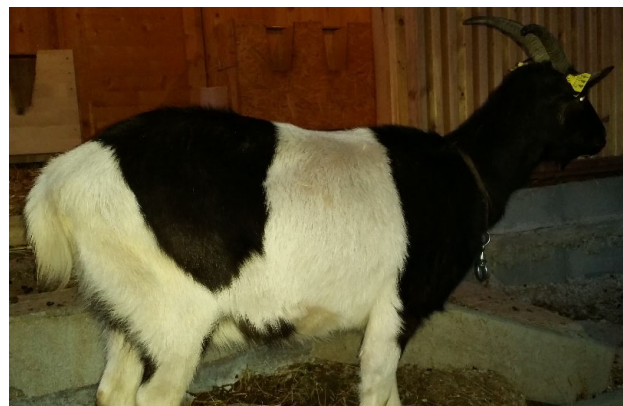
- Raznolikost barv in barvnih vzorcev velika
- Peživetje, odpornost in prilagojenost na lokalno okolje pomembnejši od izgleda ali enotnosti barve
- Študija je osnova za
 - nadaljnje raziskovalno delo
 - za strokovno delo za ohranjanje te pasme v njenem izvornem tipu.
 - Poenotenje izrazov in ohranjanje narečnih izrazov
- Drežniška koza je barvno variabilna, kar je pasemska značilnost –

? NAPREJ

Brošura verzija 2

Drežniška koza je vir še drugih **dednih** variant za barvne vzorce

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

Prof. dr. Simon HORVAT - Dan drežniške koze , Kobarid 24.03.2023